

De Critical Raw Materials Act (CRMA)

Opzet van deze *briefing*

Strategische en kritieke materialen zijn van levensbelang voor industriële processen – en dit zeker in het perspectief van een transitie naar een meer duurzame economie. De recent vastgestelde CRMA omvat een reeks maatregelen om voor de EU de toegang te waarborgen tot een veilige, gediversifieerde, betaalbare en duurzame voorziening in kritieke grondstoffen. Beleidsmatig versterkt de CRMA de *benchmark* van *recycling*, verduidelijkt ze de vergunningsprocedure voor strategische projecten en verplicht ze relevante bedrijven om een risicobeoordeling van hun toeleveringsketen uit te voeren.

Deze briefingnota geeft een overzicht van de inhoud op hoofdlijnen. Aan het einde wordt een kort inzicht gegeven in nakend studiewerk, alsmede een analytische implementatiekalender.

Volgnummer briefing nota	2024 06	Versie:	2
Auteur + e-mailadres	Ine Baetens, ine.baetens@minaraad.be		
<i>Deze briefing is een kennisdocument t.b.v. de raadsorganisaties van de Minaraad. Vermits dit document opgevat wordt als een kennisdocument, bindt het op zich niet de raadsleden of de raadsorganisaties; het document wordt wel aanvaard als informatief achtergronddocument bij verdere raadswerkzaamheden.</i>			
Referenties:			
<ul style="list-style-type: none"> - 2023-03-16, COM(2023) 165 final, COMMUNICATION – A secure and sustainable supply of critical raw materials in support of the twin transition - 2024-04-11, Regulation (EU) 2024/1252 of the European Parliament and of the Council of 11 April 2024 establishing a framework for ensuring a secure and sustainable supply of critical raw materials and amending Regulations (EU) No 168/2013, (EU) 2018/858, (EU) 2018/1724 and (EU) 2019/1020 			

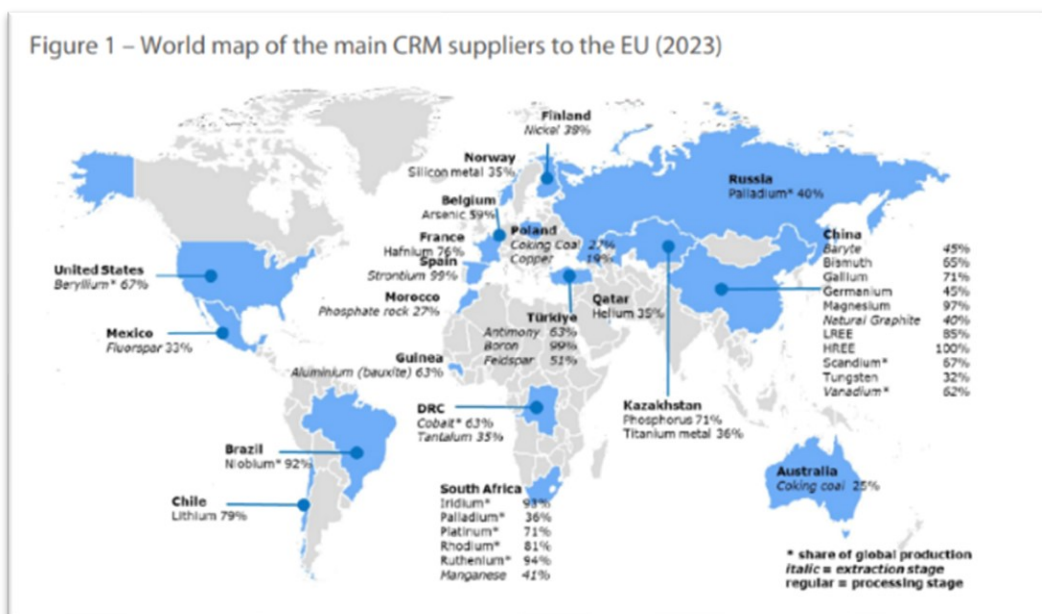
1 Inhoudstafel

2	Opzet van deze <i>briefing</i>	1
3	Inhoudstafel	1
4	1. Context	2
5	2. De Critical Raw Materials Act (CRMA)	2
6	2.1 Algemeen (hoofdstuk 1 en 2, Bijlagen I en II)	4
7	2.2 Versterking van de grondstoffenwaardeketen (hoofdstuk 3)	5
8	2.3 Monitoring (hoofdstuk 4)	7
9	2.4 Duurzaamheid (hoofdstuk 5)	8
10	2.5 Governance (hoofdstuk 6)	9
11	2.6 Vertrouwelijke informatie, sancties en evaluatie (hoofdstuk 9)	9
12	3. Te verwachten voor Vlaanderen	9
13	Bijlage II: tijdlijn	10
14		

15 **1. Context**

16 Kritieke grondstoffen zijn van groot economisch belang voor de EU. Aangezien veel van deze
17 grondstoffen uit **slechts een handvol landen buiten de EU** komen en er weinig goede, betaalbare
18 alternatieven voor zijn, is het risico groot dat de toelevering ervan verstoord raakt of dat de
19 afhankelijkheid hiervan gebruikt wordt als drukkingsmiddel in geopolitieke verschuivingen.

20 Op dit moment is de EU voor bepaalde kritieke grondstoffen (bijna) volledig afhankelijk van één
21 land. De EU haalt: (1) 100% van haar zeldzame zware aardmetalen uit China, (2) 98% van haar boor
22 uit Turkije, en (3) 71% van haar platina uit Zuid-Afrika.

23

24 Bron: [Europese Commissie, 2023](#)

25

26 De laatste jaren is er aldus bij de lidstaten steeds meer aandacht gekomen voor de kwestie van
27 **strategische autonomie**, aangedreven door o.a. de problemen in toeleveringsketens, door COVID-
28 19 en door de oorlog in Oekraïne. Gezien de prioriteit die de lidstaten hechten aan dit strategisch
29 dossier, werd het voorstel van verordening aan een recordtempo goedgekeurd.

30 **2. De Critical Raw Materials Act (CRMA)**

31 De [Critical Raw Materials Act](#) (CRMA) werd voorgesteld als onderdeel van het in 2023 uitgebrachte
32 ‘[industriële plan voor de Green Deal voor het nettonultijdperk](#)’, een deel van de European *Green*
33 *Deal*, in duo met de ‘*verordening voor een nettonulindustrie*’. Met deze initiatieven wou de
34 Commissie ertoe bijdragen dat de EU een leider zou worden in ‘clean tech’.

35 De CRMA is in werking getreden op **23 mei 2024**. Het is een verordening, hetgeen betekent dat de
36 bepalingen ervan rechtstreeks van toepassing zijn en in principe niet meer moeten worden
37 omgezet in nationale wetgeving.

38

39

- **HOOFDSTUK 1 ALGEMENE BEPALINGEN**
 - Artikel 1 ‘Onderwerp en doelstellingen’; Artikel 2 ‘Definities’
- **HOOFDSTUK 2 STRATEGISCHE EN KRITIEKE GRONDSTOFFEN**
 - Artikel 3 ‘Lijst van strategische grondstoffen’; Artikel 4 ‘Lijst van kritieke grondstoffen’
- **HOOFDSTUK 3 VERSTERKING VAN DE GRONDSTOFFENWAARDEKETEN VAN DE UNIE**
 - AFDELING 1 Benchmarks
 - Artikel 5 ‘Benchmarks’
 - AFDELING 2 Strategische projecten
 - Artikel 6 ‘Criteria voor de erkenning van strategische projecten’; Artikel 7 ‘Aanvraag en erkenning’; Artikel 8 ‘Rapportage- en informatieverplichtingen voor strategische projecten’
 - AFDELING 3 Vergunningsprocedure
 - Artikel 9 ‘Centraal contactpunt’; Artikel 10 ‘Prioritaire status van strategische projecten’; Artikel 11 ‘Duur van de vergunningsprocedure’; Artikel 12 ‘Milieubeoordelingen en milieuvergunningen’; Artikel 13 ‘Planning’; Artikel 14 ‘Toepasbaarheid van VN/ECE-verdragen’
 - AFDELING 4 Randvoorwaarden
 - Artikel 15 ‘Versnelling van de uitvoering van strategische projecten’; Artikel 16 ‘Coördinatie van de financiering’; Artikel 17 ‘Facilitering van afnameovereenkomsten’; Artikel 18 ‘Online toegankelijkheid van administratieve informatie’
 - AFDELING 5 Exploratie
 - Artikel 19 ‘Nationale exploratieprogramma’s’
- **HOOFDSTUK 4 MONITORING EN BEPERKING VAN RISICO’S**
 - Artikel 20 ‘Monitoring en stresstests’; Artikel 21 ‘Informatieverplichtingen voor monitoring’; Artikel 22 ‘Rapportage inzake strategische voorraden’; Artikel 23 ‘Coördinatie van strategische voorraden’; Artikel 24 ‘Risicoparaatheid van ondernemingen’; Artikel 25 ‘Gezamenlijke aankoop’
- **HOOFDSTUK 5 DUURZAAMHEID**
 - AFDELING 1 Circulariteit
 - Artikel 26 ‘Nationale maatregelen inzake circulariteit’; Artikel 27 ‘Terugwinning van kritieke grondstoffen uit winningsafval’; Artikel 28 ‘Recyclebaarheid van permanente magneten’; Artikel 29 ‘Gehalte aan gerecycled materiaal in permanente magneten’
 - AFDELING 2 Certificering en milieuoetafdruk
 - Artikel 30 Erkende regelingen; Artikel 31 Milieuoetafdrukverklaring
 - AFDELING 3 Vrij verkeer, conformiteit en markttoezicht
 - Artikel 32 Vrij verkeer; Artikel 33 Conformiteit en markttoezicht; Artikel 34 Tenuitvoerlegging en aanpassing aan de harmonisatiewetgeving van de Unie
- **HOOFDSTUK 6 GOVERNANCE**
 - Artikel 35 Europese raad voor kritieke grondstoffen; Artikel 36 Samenstelling en werking van de raad kritieke grondstoffen; Artikel 37 Internationale samenwerking en strategische partnerschappen
- **HOOFDSTUK 7 GEDELEGEERDE BEVOEGDHEDEN EN COMITÉPROCEDURE**
 - Artikel 38 Uitoefening van de bevoegdheidsdelegatie; Artikel 39 Comitéprocedure
- **HOOFDSTUK 8 WIJZIGINGEN**
 - Artikel 40 Wijziging van Verordening (EU) nr. 168/2013; Artikel 41 Wijziging van Verordening (EU) 2018/858; Artikel 42 Wijzigingen van Verordening (EU) 2018/1724; Artikel 43 Wijzigingen van Verordening (EU) 2019/1020
- **HOOFDSTUK 9 SLOTBEPALINGEN**
 - Artikel 44 Monitoring van de voortgang; Artikel 45 Rapportage door de lidstaten; Artikel 46 Behandeling van vertrouwelijke informatie; Artikel 47 Sancties; Artikel 48 Evaluatie; Artikel 49 Inwerkingtreding
- **BIJLAGE I Strategische grondstoffen**
 - Afdeling 1 Lijst van strategische grondstoffen
 - Afdeling 2 Methode voor de selectie van strategische grondstoffen
- **BIJLAGE II Kritieke grondstoffen**
 - Afdeling 1 Lijst van kritieke grondstoffen

Afdeling 2 Berekening van het economisch belang en het voorzieningsrisico
BIJLAGE III Beoordeling van de erkenningscriteria voor strategische projecten
BIJLAGE IV Criteria voor certificeringsregelingen
BIJLAGE V Milieuoetadruk

40 **2.1 Algemeen (hoofdstuk 1 en 2, Bijlagen I en II)**

41 De CRMA bestaat uit de verordeningstekst zelf en bijlagen bij de verordening. Er is voorzien om
 42 bijkomende initiatieven te nemen ten einde procedures en definities duidelijker te omschrijven (de
 43 zogenaamde ‘delegated acts’). Onderstaande tekst volgt de structuur van de CRMA, maar niet alle
 44 hoofdstukken worden weergegeven. Zo worden hoofdstuk 7 (bevoegdheden) en 8 (wijzigingen)
 45 niet omschreven omwille van beperkte relevantie.

46 De CRMA heeft volgende doelstelling: *“het verbeteren van de werking van de interne markt door
 47 een kader vast te stellen waarmee de toegang van de Unie tot een veilige, veerkrachtige en
 48 duurzame voorziening van kritieke grondstoffen wordt gewaarborgd, onder meer door het
 49 bevorderen van efficiëntie en circulariteit in de hele waardeketen”*¹.

50 Daarbij horen volgende maatregelen: *“(a) het risico op verstoringen van de voorziening met
 51 betrekking tot kritieke grondstoffen [...] te beperken, met name door strategische projecten vast te
 52 stellen en te ondersteunen die bijdragen tot het verminderen van de afhankelijkheid en het
 53 diversifiëren van de invoer [...]; (b) het vermogen van de Unie te vergroten om het voorzieningsrisico
 54 met betrekking tot kritieke grondstoffen te monitoren en te beperken; (c) het vrije verkeer te
 55 waarborgen [...], en tegelijkertijd een hoog niveau van milieubescherming en duurzaamheid te
 56 bieden, onder meer door de circulariteit van die grondstoffen en producten te verbeteren”*².

57 Na het formuleren van de doelstelling en definities³ worden kritieke en strategische grondstoffen
 58 omschreven⁴.

59 ‘Kritieke grondstoffen’ worden niet gedefinieerd in de verordening, maar in de overwegingen
 60 worden ze omschreven als niet-energetische en niet-agrarische grondstoffen met groot
 61 economisch belang en groot voorzieningsrisico. Kritieke grondstoffen zijn van essentieel belang
 62 voor het functioneren en de integriteit van een breed scala aan industriële ecosystemen⁵.

63 ‘Strategische grondstoffen’ worden evenmin gedefinieerd. In de overwegingen worden ze
 64 omschreven als materialen die van groot strategisch belang zijn voor de werking van de interne
 65 markt, rekening houdend met het gebruik ervan in strategische technologieën die de groene en
 66 digitale transitie ondersteunen of in defensie- of ruimtevaarttoepassingen, waarvan het mondiale
 67 aanbod en de voorspelde vraag mogelijk sterk verschillen, en waarvan een toename van de
 68 productie relatief moeilijk is, bijvoorbeeld vanwege lange aanlooptijden voor nieuwe projecten om
 69 het leveringsvermogen te vergroten⁶.

¹ CRMA, art. 1, p 17

² CRMA, Artikel 1, p 17

³ CRMA, art. 1 en 2, p 17

⁴ CRMA, art. 3 en 4, p 20

⁵ CRMA, overweging (1), p 1

⁶ CRMA, overweging (6), p 2

70 De verordening bevat in bijlage een lijst met 34 'kritieke grondstoffen'⁷. Van deze kritieke
71 grondstoffen zijn er 17 ook aangemerkt als 'strategische grondstoffen'⁸.

72 De [lijst](#) van kritieke en strategische grondstoffen zal regelmatig (ten minste om de drie jaar⁹) worden
73 bijgewerkt.

74 **2.2 Versterking van de grondstoffenwaardeketen (hoofdstuk 3)**

75 [2.2.1 Benchmarks](#)

76 Om haar afhankelijkheid van derde landen te verminderen, heeft de CRMA voor de EU volgende
77 benchmarks vastgelegd¹⁰, te bereiken tegen 2030:

78 – **Winnen van grondstoffen:** met de winningscapaciteit van de Unie kunnen de ertsen, mineralen
79 of concentraten worden gewonnen die nodig zijn om in ten minste 10% van het jaarlijkse
80 verbruik van strategische grondstoffen van de Unie te voorzien;

81 – **Verwerken van grondstoffen** met de verwerkingscapaciteit van de Unie kan ten minste 40%
82 van het jaarlijkse verbruik van strategische grondstoffen van de Unie worden geproduceerd;

83 – **Recycleren van grondstoffen in de EU:** met de recyclingcapaciteit van de Unie, met inbegrip
84 van de capaciteit voor alle tussenstappen van de recycling, kan ten minste 25% van het jaarlijkse
85 verbruik van strategische grondstoffen worden geproduceerd;

86 – **Toelevering:** voor elke strategische grondstof geldt dat niet meer dan 65% van het jaarlijkse
87 verbruik in de EU uit één derde land afkomstig mag zijn.

88 Daarnaast wordt ingezet op technologische vooruitgang om verbruik terug te dringen.

89 [2.2.2 Strategische projecten](#)

90 De CRMA introduceert het gebruik van **strategische projecten**¹¹. Strategische projecten moeten
91 voldoen aan een aantal criteria: (1) het project zal een betekenisvolle bijdrage leveren aan de
92 voorzieningszekerheid van strategische grondstoffen; (2) het project is technisch haalbaar; (3) het
93 project zal op duurzame wijze worden uitgevoerd; (4) de totstandbrenging, uitvoering of productie
94 van het project zal ook buiten de desbetreffende lidstaat voordelen opleveren; (5) projecten in
95 derde landen die opkomende markten of ontwikkelingslanden zijn moeten wederzijdse voordelen
96 opleveren.

97 De erkenning van een project als strategisch project op grond van dit artikel mag geen afbreuk doen
98 aan de vereisten die op grond van Unierecht, nationaal recht of internationaal recht.

99 De aanvraag tot strategisch project gebeurt door de projectontwikkelaar rechtstreeks aan de
100 Commissie. De raad kritieke grondstoffen (zie onderstaande) brengt advies uit of de aanvraag
101 voldoet aan alle voorwaarden. Een lidstaat kan bezwaar indienen tegen de goedkeuring van het
102 strategisch project. Voor strategische projecten in derde landen is de uitdrukkelijke toestemming
103 van dat land nodig.

⁷ CRMA, Bijlage II, p 57

⁸ CRMA, Bijlage I, p 55

⁹ CRMA Artikel 4, p 21

¹⁰ CRMA, Artikel 5, p 21

¹¹ Op dit moment zijn er tijdens de eerste call reeds 170 applicaties voor strategische projecten ingediend - zie https://single-market-economy.ec.europa.eu/news/commission-receives-high-number-applications-responding-call-strategic-projects-under-critical-raw-2024-08-23_en

104 Lidstaten moeten een of meer centrale contactpunten oprichten voor 24 februari 2025,
105 verantwoordelijk voor het faciliteren en coördineren van de vergunningsprocedure voor projecten
106 inzake kritieke grondstoffen. Het centrale contactpunt informeert de projectontwikkelaar wanneer
107 het milieueffectbeoordelingsrapport moet worden opgesteld; dit proces wordt niet meegeteld
108 voor de duur van de vergunningsprocedure.

109 Strategische projecten worden geacht van algemeen belang te zijn en kunnen van **hoger openbaar**
110 **belang** worden geacht wat betreft de milieueffecten of verplichtingen als bedoeld in:

111 De Habitatrichtlijn (92/43/EEG) artikel 6, lid 4,
112 *Indien een plan of project, ondanks negatieve conclusies van de beoordeling van de gevolgen voor het gebied,*
113 *bij ontstentenis van alternatieve oplossingen, om dwingende redenen van groot openbaar belang, met*
114 *inbegrip van redenen van sociale of economische aard, toch moet worden gerealiseerd, neemt de Lidstaat*
alle nodige compenserende maatregelen om te waarborgen dat de algehele samenhang van Natura 2000
bewaard blijft.

115 De Habitatrichtlijn (92/43/EEG) artikel 16, lid 1, punt c)
116 *In het belang van de volksgezondheid en de openbare veiligheid of om andere dwingende redenen van groot*
117 *openbaar belang, met inbegrip van redenen van sociale of economische aard, en voor het milieu wezenlijke*
118 *gunstige effecten*

119 Kaderrichtlijn water (2000/60/EG) artikel 4, lid 7
120 *De lidstaten maken geen inbreuk op de waterrichtlijn, als de redenen van hoger openbaar belang zijn (art. 4,*
121 *lid 7, punt c)) wanneer: [...] het niet voorkomen van achteruitgang van een zeer goede toestand van een*
oppervlaktewaterlichaam naar een goede toestand het gevolg is van nieuwe duurzame activiteiten van
menselijke ontwikkeling.

122 De Vogelrichtlijn (2009/147/EG) artikel 9, lid 1, punt a)
123 *De lidstaten mogen, indien er geen andere bevredigende oplossing bestaat, in het belang van de*
124 *volksgezondheid en openbare veiligheid, afwijken van de bescherming van omschreven vogelsoorten.*

125 De Natuurherstelwet ((EU) 2024/1991), artikel 4, leden 14 en 15
126 *Wat betreft herstel van land-, kust- en zoetwaterecosystemen nemen lidstaten de herstelmaatregelen die*
127 *nodig zijn om de niet in goede toestand verkerende oppervlaktes [...] in een goede toestand te brengen. In de*
128 *buiten Natura 2000 vallende gebieden is de verplichting niet van toepassing op verslechtering veroorzaakt*
door [...] een plan of project van groot openbaar belang waarvoor geen minder schadelijke alternatieve
oplossingen beschikbaar zijn, wat per geval moet worden bepaald.

129 Wettelijke bepalingen van de Unie betreffende het herstel van land-, kust- en
130 zoetwaterecosystemen

131

132 De vergunningsprocedure mag niet langer zijn dan: (1) 27 maanden voor strategische projecten die
133 betrekking hebben op winning; (2) 15 maanden voor strategische projecten die alleen betrekking
134 hebben op verwerking of recycling.

135 De nationale, regionale en lokale autoriteiten die verantwoordelijk zijn voor het opstellen van
136 plannen voor ruimtelijke ordening en landgebruik worden opgeroepen om projecten inzake kritieke
137 grondstoffen in op te nemen.

138 De Commissie zet in op de versnelling van strategische projecten door investeringen te versnellen
139 en aan te trekken; en door een systeem op te zetten om de sluiting van afnameovereenkomsten te

140 faciliteren. De lidstaat treft maatregelen om de uitvoering ervan te vergemakkelijken, o.a. door
141 bijstand te bieden om de toepasselijke administratieve en rapporteringsverplichtingen na te leven,
142 door actieve deelname te waarborgen van de gemeenschappen; en door online en op
143 gecentraliseerde wijze informatie ter beschikking te stellen.

144 [2.2.3 Exploratie](#)

145 Uiterlijk op 24 mei 2025 moet elke lidstaat een **nationaal exploratieprogramma** opstellen, inclusief
146 maatregelen om informatiedoorstroming te verbeteren¹². Die nationale programma's worden ten
147 minste om de vijf jaar geëvalueerd en indien nodig bijgewerkt. Ze omvatten volgende maatregelen:
148 (1) inkaartbrenging van mineralen; (2) geochemische campagnes om de chemische samenstelling
149 van ondermeer bodems vast te stellen; (3) aardwetenschappelijke onderzoeken, waaronder er
150 geofysische onderzoeken; (4) verwerking van gegevens door onder meer voorspellingskaarten
151 ontwikkelen; (5) gegevens controleren op onontdekte minerale afzettingen die kritieke
152 grondstoffen bevatten. Kaarten worden openbaar op een vrij toegankelijke website beschikbaar
153 gesteld.

154 [2.3 Monitoring \(hoofdstuk 4\)](#)

155 De Commissie monitort de voorzieningsrisico's met betrekking tot kritieke grondstoffen, zorgt ten
156 minste om de drie jaar voor een stresstest van de toeleveringsketen van elke strategische grondstof
157 en maakt op een vrij toegankelijke website een monitoringdashboard openbaar. De lidstaten
158 brengen belangrijke marktdeelnemers in de gehele kritiekegrondstoffenwaardeketen in kaart die
159 op hun grondgebied zijn gevestigd¹³.

160 Uiterlijk op 24 mei 2026 en daarna om de twee jaar deelt de Commissie ontvangen informatie over
161 strategische voorraden en stelt een benchmark vast voor een veilige omvang van de strategische
162 voorraden. Op basis daarvan kan de Commissie de lidstaten adviseren om strategische voorraden
163 aan te vullen, de regels of procedures voor vrijgave, toewijzing en distributie van strategische
164 voorwaarden te wijzigen of te coördineren.

165 Uiterlijk op 24 november 2026 dient de Commissie een verslag in met indicatieve prognoses van
166 het jaarlijkse verbruik van elke kritieke grondstof in 2030, 2040 en 2050, evenals indicatieve
167 benchmarks voor de winning en verwerking per strategische grondstof¹⁴.

168 De lidstaten rapporteren over de status van hun strategische voorraden van strategische
169 grondstoffen¹⁵. De lidstaten dienen jaarlijks een verslag in over (1) het nationaal
170 exploratieprogramma, (2) over nieuwe of bestaande projecten inzake kritieke grondstoffen op hun
171 grondgebied, (3) een overzicht van belangrijke marktdeelnemers in de gehele
172 kritiekegrondstoffenwaardeketen, (4) informatie over de status van hun strategische voorraden
173 van strategische grondstoffen, (5) de manier waarop zij gevolg geven aan adviezen van de
174 Commissie aangaande strategische voorraden, (6) de nationale maatregelen aangaande
175 circulariteit. Het eerste verslag wordt opgemaakt tegen 24 mei 2026.

176

177

¹² CRMA, Artikel 19, p 30

¹³ CRMA, Artikel 20, p 31

¹⁴ CRMA, Artikel 44, p 52

¹⁵ CRMA, Artikel 22, p 33

178 [2.3.1 Risicoparaatheid van ondernemingen](#)

179 Uiterlijk op 24 mei 2025 brengen de lidstaten de **grote ondernemingen in kaart** die op hun
180 grondgebied actief zijn **en die strategische grondstoffen gebruiken** voor de productie van
181 batterijen voor energieopslag en elektrische mobiliteit, uitrusting met betrekking tot de productie
182 en het gebruik van waterstof, uitrusting met betrekking tot de opwekking van hernieuwbare
183 energie, luchtvaartuigen, tractiemotoren, warmtepompen, uitrusting met betrekking tot de
184 overdracht en opslag van gegevens, mobiele elektronische apparaten, uitrusting met betrekking tot
185 additieve productie, uitrusting met betrekking tot robotica, drones, raketwerpers, satellieten of
186 geavanceerde chips. Deze voeren ten minste **om de drie jaar een risicobeoordeling** uit van hun
187 toeleveringsketen van strategische grondstoffen. Bij aanzienlijke kwetsbaarheden, spannen de
188 grote ondernemingen zich in om hun toeleveringsketens van grondstoffen te diversifiëren of de
189 strategische grondstoffen te vervangen¹⁶.

190 De Commissie zet een systeem op om de vraag naar strategische grondstoffen te bundelen en te
191 zoeken naar aanbiedingen van leveranciers om aan die gebundelde vraag te voldoen¹⁷.

192 **2.4 Duurzaamheid (hoofdstuk 5)**

193 [2.4.1 Circulariteit](#)

194 Uiterlijk op 24 november 2027 zorgt elke lidstaat voor **nationale programma's** met maatregelen
195 **om circulariteit te bevorderen** o.a. door (1) de technologische vooruitgang en
196 hulpbronnefficiëntie te stimuleren; (2) in gunningscriteria voor aanbestedingen rekening houden
197 met het gehalte aan gerecycled materiaal; (3) vaardigheden ontwikkelen bij de beroepsbevolking;
198 (4) ikv uitgebreide producentenverantwoordelijkheid, stimuleren dat producten meer secundaire
199 kritieke grondstoffen bevatten¹⁸.

200 Exploitanten die afvalbeheerplannen moeten opstellen, zorgenvoor een voorlopige economische
201 evaluatiestudie met betrekking tot de mogelijke terugwinning van kritieke grondstoffen. De
202 lidstaten zetten een databank op van gesloten winningsafvalinstallaties op hun grondgebied tegen
203 24 november 2026¹⁹.

204 [2.4.2 Certificering en milieuvoetafdruk](#)

205 De Commissie moet certificeringsregelingen met betrekking tot de duurzaamheid van kritieke
206 grondstoffen erkennen voor deze kunnen gebruikt worden²⁰.

207 De Commissie is bevoegd om regels vast te leggen voor de berekening en verificatie van de
208 milieuvoetafdruk van verschillende kritieke grondstoffen²¹.

209

210

¹⁶ CRMA, Artikel 24, p 34

¹⁷ CRMA, Artikel 25, p 35

¹⁸ CRMA, Artikel 26, p 37

¹⁹ CRMA, Artikel 27, p 37

²⁰ CRMA, Artikel 30, p 41

²¹ CRMA, Artikel 31, p 42

211 **2.5 Governance (hoofdstuk 6)**

212 [2.5.1 De Europese raad voor kritieke grondstoffen](#)

213 Met de CRMA wordt **De Europese raad voor kritieke grondstoffen** (“de raad kritieke grondstoffen”) opgericht²². De leden van de raad kritieke grondstoffen zijn vertegenwoordigers van alle lidstaten en de Commissie. De raad kritieke grondstoffen kan permanente of tijdelijke subgroepen oprichten. Er worden permante subgroepen opgericht voor (1) financiering; (2) verbeteren van publieke kennis; (3) geologische instituten; (4) circulariteit; (5) nationale voorzienings- en informatieagentschappen; (6) noodsituaties.

219 [2.5.2 Internationale samenwerking en strategische partnerschappen](#)

220 De raad kritieke grondstoffen bespreekt op gezette tijden de strategische partnerschappen, o.a. (1) capaciteitsopbouw en technologieoverdracht teneinde de circulariteit en verantwoorde recycling van kritieke grondstoffen in producerende landen te stimuleren en (2) de economische en sociale ontwikkeling van partnerlanden, onder meer door het bevorderen van duurzame en circulaire economische praktijken, fatsoenlijke arbeidsomstandigheden en eerbiediging van de mensenrechten in hun grondstoffenwaardeketsen²³.

226 **2.6 Vertrouwelijke informatie, sancties en evaluatie (hoofdstuk 9)**

227 Informatie die bij de uitvoering van deze verordening wordt verkregen, wordt alleen voor de toepassing van deze verordening gebruikt. De lidstaten en de Commissie waarborgen de bescherming van handels- en bedrijfsgeheimen²⁴. De lidstaten moeten uiterlijk op 24 november 2026 voorschriften vaststellen betreffende de sancties die aan inbreuken op deze verordening worden verbonden²⁵. Tegen 24 mei 2028 zal de Commissie deze verordening evalueren in het licht van de nagestreefde doelstellingen²⁶.

233 **3. Te verwachten voor Vlaanderen**

234 Naast de CRMA zijn er nog Europese initiatieven die een fundamentele impact zullen hebben op Vlaamse bedrijven. Om bedrijven te ondersteunen in deze transitie, hebben VLAIO en departement Omgeving onder andere een studie besteld met als titel ‘Impact EU duurzaamheidswetgeving op de Vlaamse economie en KMO’s’. Deze studie wordt **opgeleverd omstreeks de jaarwisseling**. De opdracht bestaat erin om te onderzoeken 1) welke de inspanningen zijn die onze Vlaamse KMO’s (microniveau) zullen moeten leveren, alsook 2) de mogelijke impact ervan op ons Vlaams socio-economisch weefsel en de omgeving (macroniveau).

241 Volgende Europese initiatieven worden mee in rekening gebracht: de *Taxonomy Regulation*, de *Corporate Sustainable Reporting Directive (CSRD)*, *Corporate Sustainability Due Diligence Directive (CSDDD)*, *Deforestation-free Products Regulation*, *Ecodesign Regulation*, *Packaging and Packaging Waste Regulation (PPWR)*, *Right to Repair Directive*, *Energy Efficiency Directive*, *Public Procurement Directive* en het *Circular Economy Action Plan*.

²² CRMA, Artikel 35, p 45

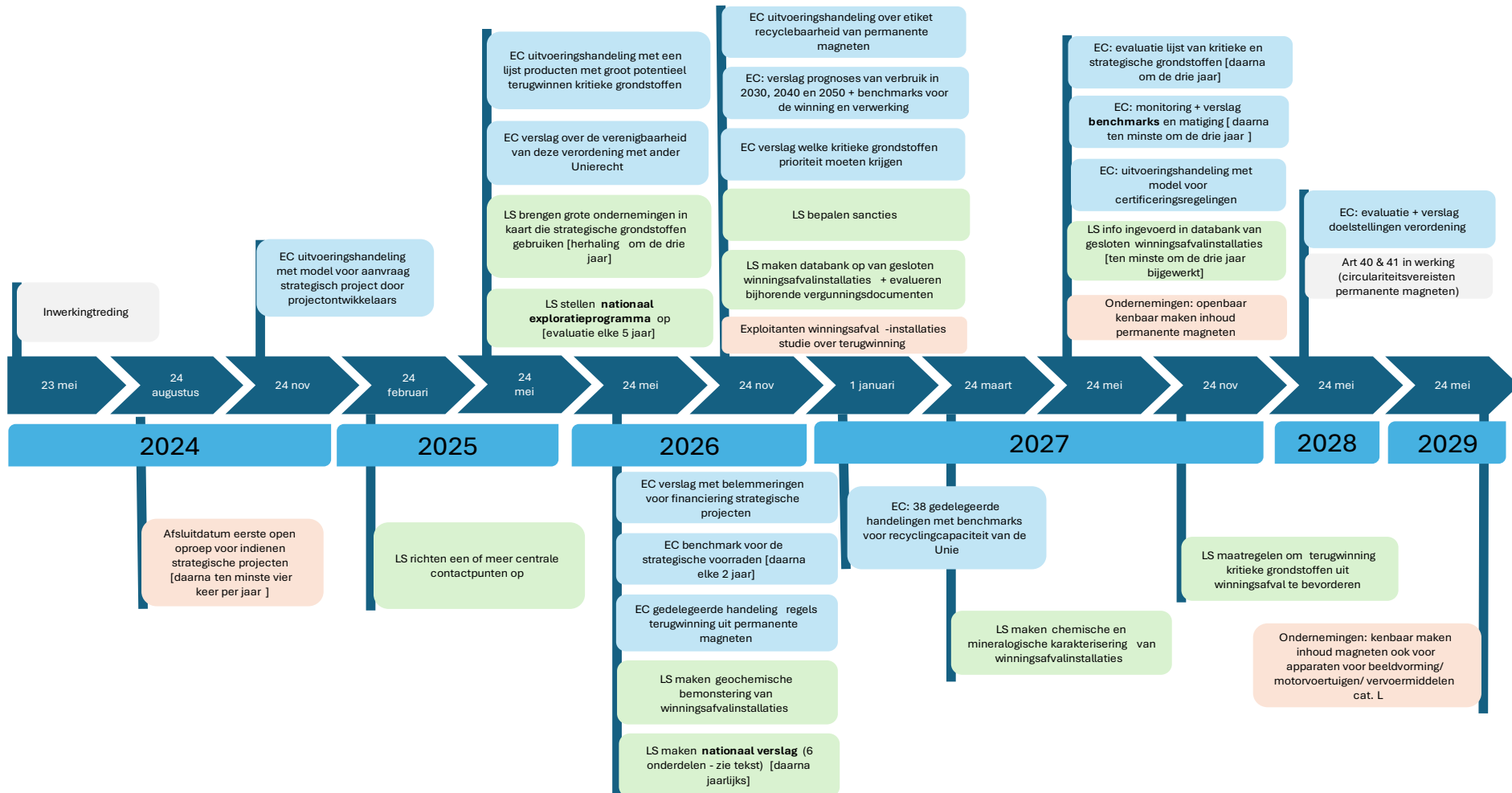
²³ CRMA, Artikel 37, p 47

²⁴ CRMA, Artikel 46, p 53

²⁵ CRMA, Artikel 47, p 53

²⁶ CRMA, Artikel 48, p53

247 **Bijlage II: tijdlijn en analyse van de tijdlijn**

11/04/2024	Publicatie	
23/05/2024	Inwerkingtreding	Art. 49
23/05/2024	Van toepassing (uitgezonderd artikelen 40 en 41)	Art. 49
24/08/2024 [erna vier keer/jaar]	Afsluitdatum eerste open oproep voor indienen strategische projecten	Art. 7
24/11/2024	EC uitvoeringshandeling met model voor aanvraag strategisch project door projectontwikkelaars	Art. 8
24/02/2025	LS richten een of meer centrale contactpunten op	Art. 9
24/05/2025	EC uitvoeringshandeling met een lijst producten met groot potentieel terugwinnen kritieke grondstoffen	Art. 26
24/05/2025	EC verslag over de verenigbaarheid van deze verordening met ander Unierecht	Art. 44
24/05/2025 [erna elke drie jaar]	LS brengen grote ondernemingen in kaart die strategische grondstoffen gebruiken	Art. 24
24/05/2025 [erna elke 5 jaar]	LS stellen nationaal exploratieprogramma op	Art. 19
24/05/2026	EC verslag met belemmeringen voor financiering strategische projecten	Art. 16
24/05/2026 [daarna elke 2 jaar]	EC benchmark voor de strategische voorraden	Art. 23
24/05/2026	EC gedelegeerde handeling regels terugwinning uit permanente magneten	Art. 29
24/05/2026	LS maken geochemische bemonstering van winningsafvalinstallaties	Art. 27
24/05/2026 [daarna jaarlijks]	LS maken nationaal verslag over (1) het nationaal exploratieprogramma, (2) over nieuwe of bestaande projecten inzake kritieke grondstoffen op hun grondgebied, (3) een overzicht van belangrijke marktdeelnemers in de gehele kritiekegrondstoffenwaardeketen, (4) informatie over de status van hun strategische voorraden van strategische grondstoffen, (5) de manier waarop zij gevolg geven aan adviezen van de Commissie aangaande strategische voorraden, (6) de nationale maatregelen aangaande circulariteit. Het eerste verslag wordt opgemaakt tegen 24 mei 2026.	Art. 45
24/11/2026	EC uitvoeringshandeling over etiket recyclebaarheid van permanente magneten	Art. 28
24/11/2026	EC: verslag prognoses van verbruik in 2030, 2040 en 2050 + benchmarks voor de winning en verwerking	Art. 44
24/11/2026	EC verslag welke kritieke grondstoffen prioriteit moeten krijgen	Art. 31
24/11/2026	LS bepalen sancties	Art. 47
24/11/2026	LS maken databank op van gesloten winningsafvalinstallaties + evalueren bijhorende vergunningsdocumenten	Art. 27
24/11/2026	Exploitanten winningsafval-installaties studie over terugwinning	Art. 27
01/01/2027	EC: 38 gedelegeerde handelingen met benchmarks voor recyclingcapaciteit van de Unie	Art. 5
24/03/2027	LS maken chemische en mineralogische karakterisering van winningsafvalinstallaties	Art. 27
24/05/2027 [erna om de drie jaar]	EC: evaluatie lijst van kritieke grondstoffen	Art. 4
24/05/2027 [erna om de drie jaar]	EC: evaluatie lijst van strategische grondstoffen	Art. 3
24/05/2027 [erna ten minste om de drie jaar]	EC: monitoring + verslag benchmarks en matiging	Art. 44

24/05/2027	EC: uitvoeringshandeling met model voor certificeringsregelingen	Art. 30
24/05/2027 [ten minste om de drie jaar bijgewerkt]	LS info ingevoerd in databank van gesloten winningsafvalinstallaties	Art. 27
24/05/2027	Ondernemingen: openbaar kenbaar maken inhoud permanente magneten	Art. 29
24/11/2027	LS maatregelen om terugwinning kritieke grondstoffen uit winningsafval te bevorderen	Art. 27
24/05/2028	EC: evaluatie + verslag doelstellingen verordening	Art. 48
24/05/2028	Art 40 & 41 in werking (circulariteitsvereisten permanente magneten)	Art. 49
24/05/2029	Ondernemingen: kenbaar maken inhoud magneten ook voor apparaten voor beeldvorming/ motorvoertuigen/ lichte vervoermiddelen categorie L	Art. 28

249